

VERSLAG
werksessie Ugchelse beken

De sessie is gehouden op 8 oktober 2013. Aanwezig waren de volgende medewerkers van gemeente en waterschap:

- Ekkie Bruintjes (gemeente, projectleider)
- Theo Straatsma (gemeente, landschap)
- Ron Nap (gemeente, bodem)
- Diederik Anema (gemeente, water)
- Trudy van den Berg (gemeente, duurzaam bodembeheer)
- Peter Duteweert (waterschap)
- J..... Geerlinks (waterschap)

Deze rapportage is gemaakt door Theo Straatsma, Ron Nap en Vincent Grond

Apeldoorn/Ede, oktober 2013

1 Aanleiding

De gemeente Apeldoorn stelt een visie op over de Ugchelse beken, in het kader van de uitwerking van het Apeldoornse waterplan 2005- 2015. Het betreft de Ugchelsebeek, de Steenbeek en de Schoolbeek. De gemeente heeft in augustus 2013 een concept visie gepresenteerd.

De visie geeft tal van relevante informatie en ideeën, maar is nog niet uitgekristalliseerd. Dit leek de gemeente een geschikt moment om in een kort nevenspoor de huidige uitkomsten te reflecteren en de mogelijkheden te verkennen van een inhoudelijke of procesmatige impuls.

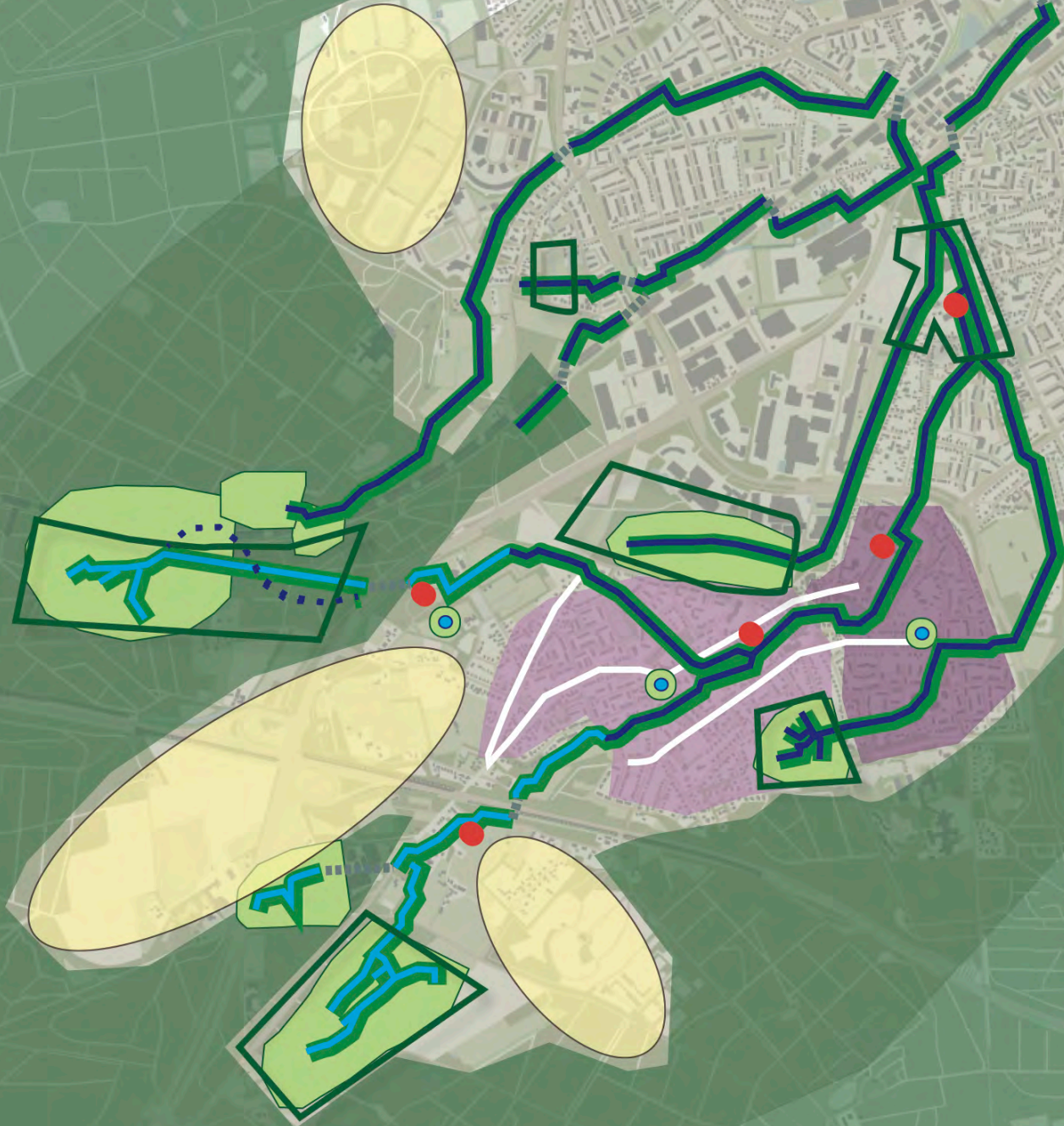
De reflectie heeft plaatsgevonden in een aparte werksessie, gehouden op 8 oktober 2013. De sessie kende de volgende opzet:

1. Introductie
2. Thematische pitches over water, bodem, landschap, beleid, klimaat
3. Toelichting natuurlijke alliantie als methode
4. Creatieve sessie met alle deelnemers, waarin schetsen zijn gemaakt op stadsniveau en wijkniveau
5. Terugkoppeling, reflectie en afspraken

Deze rapportage doet verslag van de sessie en de resultaten.

aanzet kaart structuurdragers

Landschap als ba

- droogdal
- bosgebied
- essen/ open gebieden
- hoogtelijnen PM

Beken en spreng

- sprengenbeek opgeleid
- ingegraven
- sprengenkop
- mogelijke nieuwe sprengkop
- beekloop vroege
- oude molenlocat

Occupatie

- kern van het dorp met lintwegen
- uitbreiding op grens met Apeldoorn
- parken

2 Resultaten mbt analyse en tools

2.1. Aanscherping kaart structuurdragers

In de methode van de natuurlijke alliantie wordt vooraan in het proces een kaart 'structuurdragers' gemaakt. Op deze kaart staan de belangrijkste dragers van de ruimtelijke structuur, die vanuit detailanalyses van bodem, water en groen/ landschap naar boven komen.

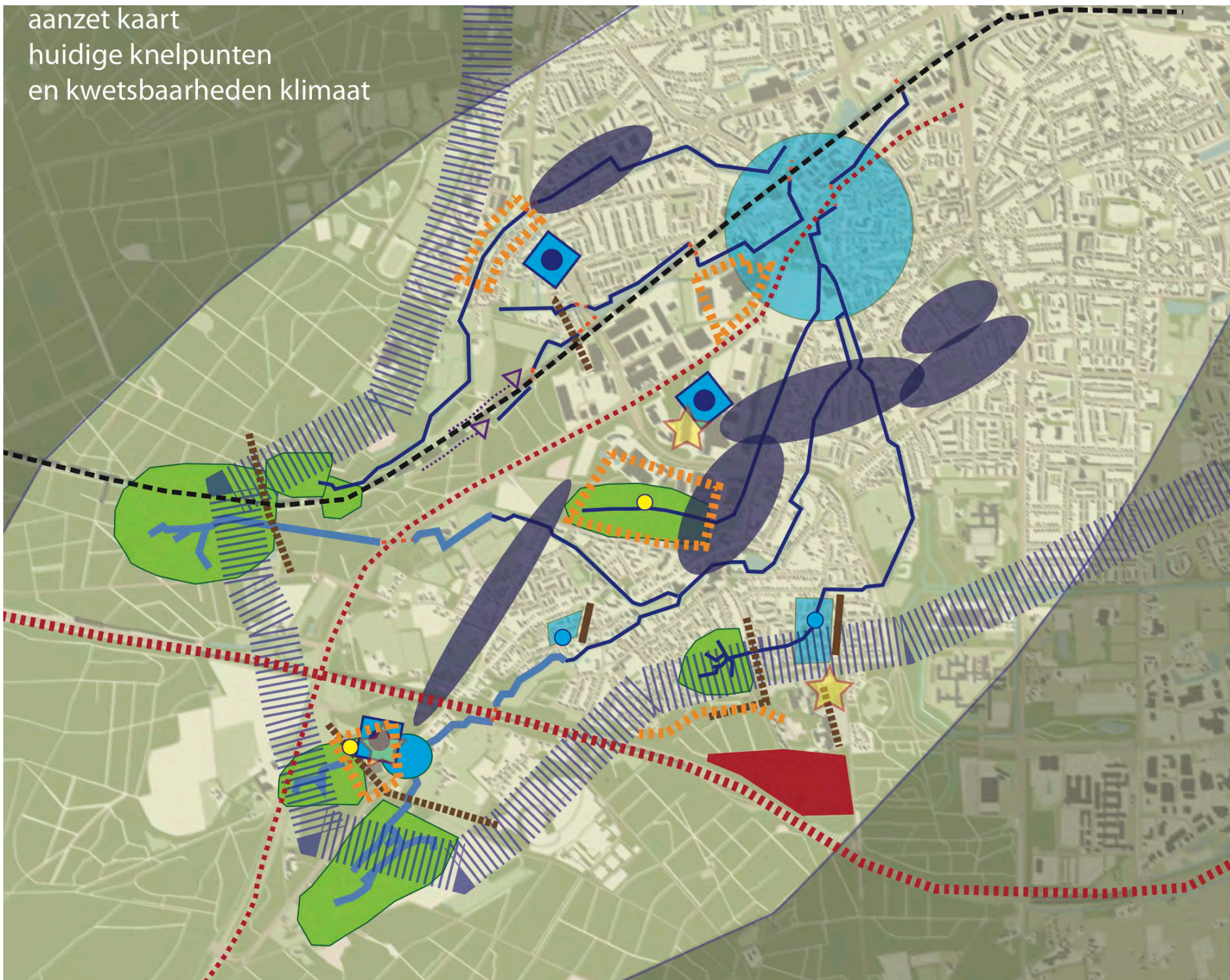
Ten behoeve van de sessie is een snelle 'schets' versie van de kaart gemaakt. De eerste versie van die kaart is tijdens de sessie aangevuld, de tweede versie is hiernaast weergegeven.

Suggestie:

De kaart structuurdragers kan worden samengesteld op basis van een betere analyse van bodem, water en groen/ landschap. De vergelijkbaarheid en combinatiekansen wordt vergroot als de indeling van de legenda van die kaarten hetzelfde is. De legenda van de waterkaart uit project FoodValley is gebaseerd op maatschappelijke doelen en kan als referentie dienen.

aanzet kaart
 huidige knelpunten
 en kwetsbaarheden klimaat

- ligt in droogd kwetsbaar voor droogte
- kwelfluctuatie hogere dynamiek ook in springen
- waterniveau springenbeeld
- bosgebied: brandgevaar
- bodem/milieewater
- wateroverlast
- waterwinning
- drainagetontking
- pluimverontoring
- bekend kleisc
- mogelijk kleisc
- stroming grondwater
- beleving/geb
- energievraag
- duiker
- stortplaats
- barrières snel
- Europalaan
- spoor

2.2. Aanscherping kwetsbaarhedenkaart

Een kwetsbaarhedenkaart uit de methode van de natuurlijke alliantie geeft een indicatie van de veranderingen van het klimaat in het jaar 2050. Door gebieden of zones aan te geven die gevoelig zijn onder andere voor droogte, hittestress, extra wateroverlast. Deze kaart is gebaseerd op de klimaateffectatlas van Alterra, die weer gebaseerd is op de KNMI klimaatscenario's.

Voor de sessie is een schetsversie gemaakt, waarop vooral huidige knelpunten en problemen aan de orde zijn gekomen. De eerste versie van die kaart is tijdens de sessie aangevuld, de tweede versie is hiernaast weergegeven.

Suggestie:

De kwetsbaarhedenkaart kan worden verbeterd en worden samengesteld op basis van de gegevens van de klimaateffectatlas / KNMI klimaatscenario's. Het is gewenst om hiervoor een groter gebied te nemen (regio/ stadsniveau). De kaart krijgt nu al een druk aanzien, wellicht is het beter om hem te splitsten in een kwetsbaarhedenkaart en een kaart met huidige knelpunten.

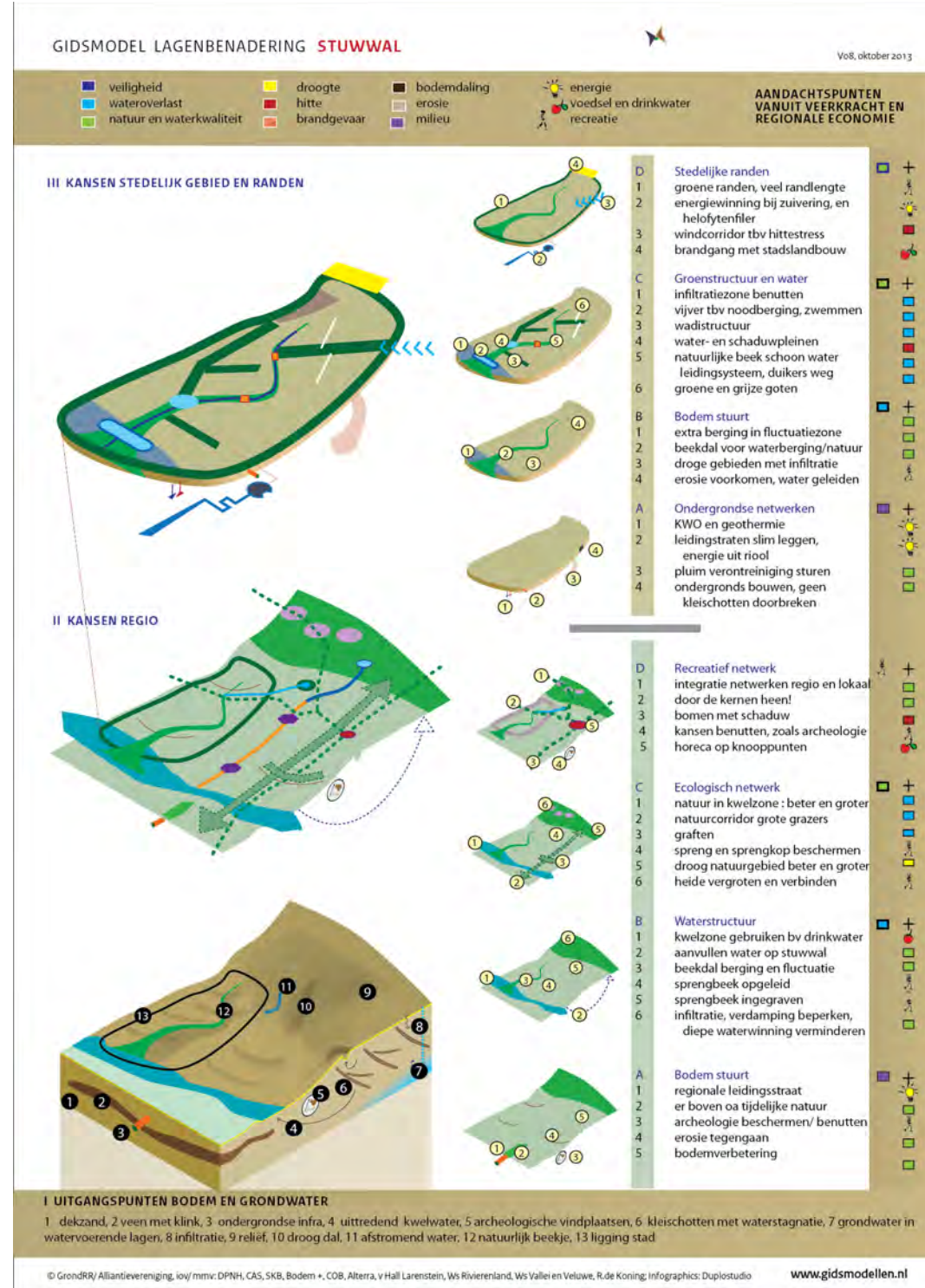
2.3. Verbeterd gidsmodel

Tijdens de sessie is het gidsmodel stuwwal gebruikt. Voor het eerst is een nieuwe layout getest, waarin de legenda is gebaseerd op systeemkenmerken. Deze versie bleek goed bruikbaar en meerwaarde te hebben in vergelijking tot eerdere versies..

De deelnemers hebben ook enkele ideeën aangeleverd om het model verder te verbeteren. Deze zijn deels al doorgevoerd in de versie hiernaast. Deels worden ze betrokken in de gedachtevorming over de verdere doorgroei van de gidsmodellen .

Suggestie:

De gemeente experimenteert met gebiedsspecifiek versies van dit gidsmodel. Het is mogelijk om gekozen onderdelen van het gidsmodel stuwwal hieraan toe te voegen.

3 Resultaten mbt visie

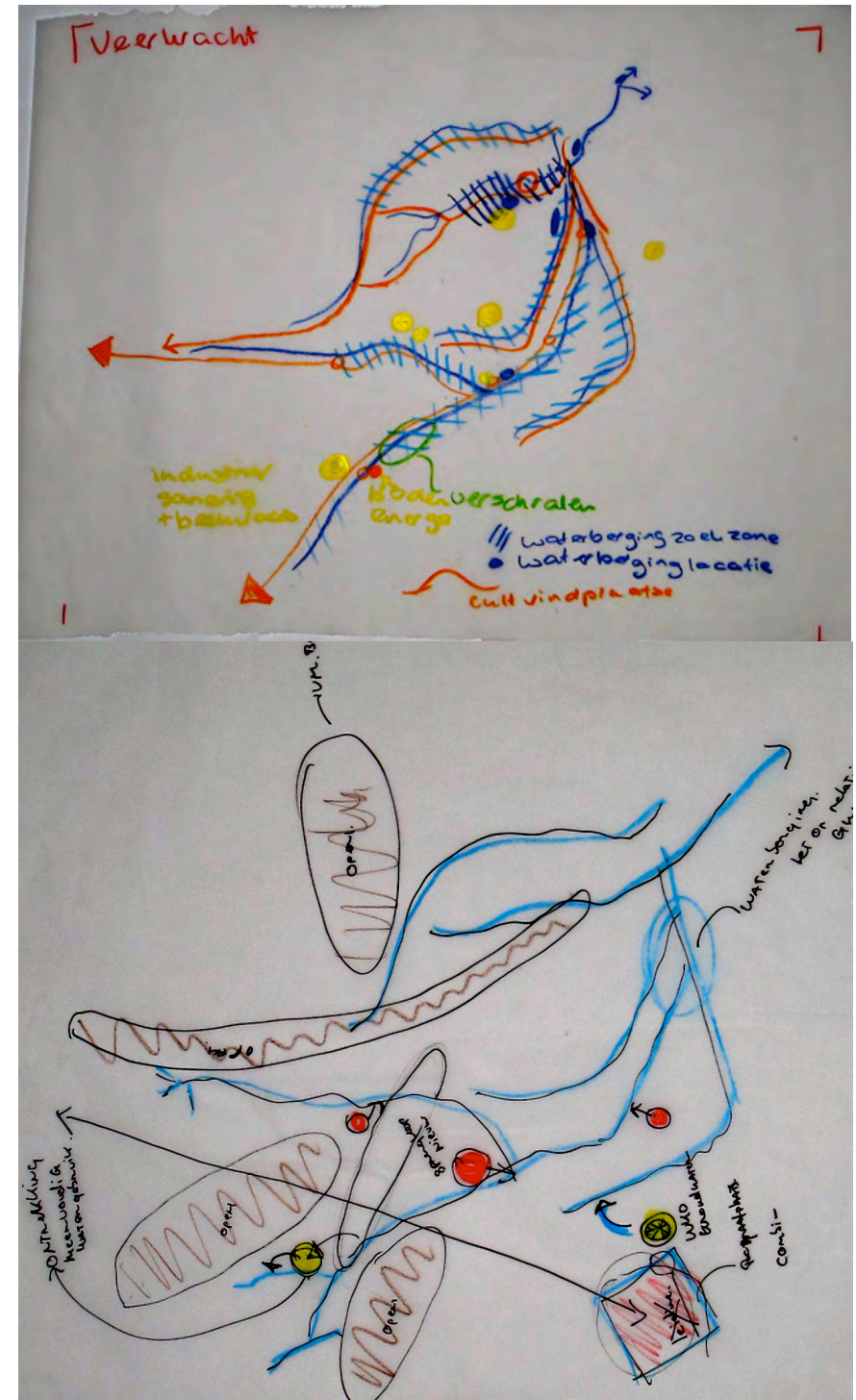
3.1. Visie op stads/ wijkniveau

In twee groepen is geschetst op de toekomst van de Ugchelse beken. Eerst op stadsdeelniveau. De schetsen zijn hiernaast weergegeven.

PM Ron/ Theo: graag kort toelichten

Suggestie:

PM Ron/ TheoOnderdelen die aan huidige visie kunnen worden toegevoegd

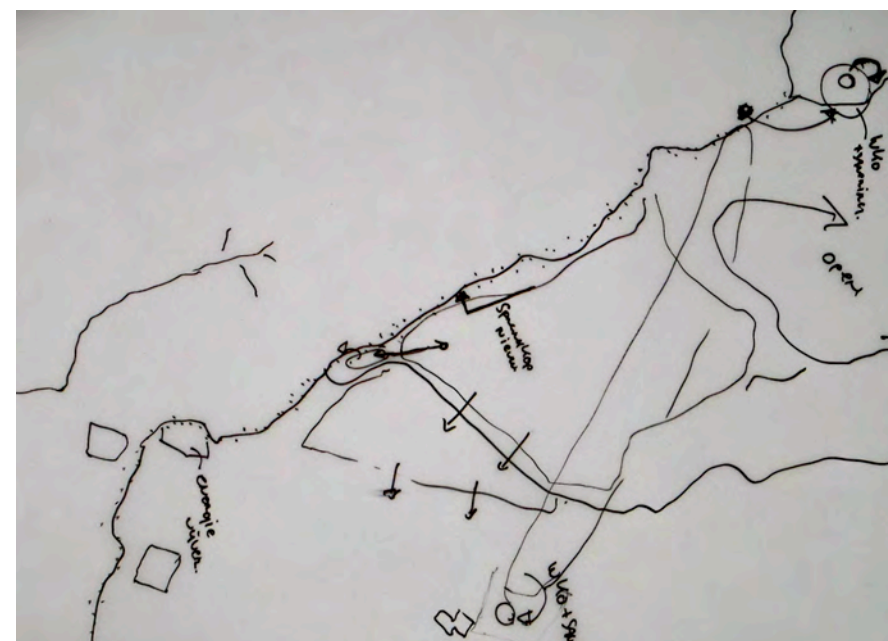
3.2. Uitwerking

Vervolgens is de visie op stadsdeelniveau uitgewerkt voor de kern van Ugchelen.

PM Ron/ Theo: graag kort toelichten

Suggestie:

PM Ron/ TheoOnderdelen die aan huidige visie kunnen worden toegevoegd

4 Conclusies

De sessie gidsmodellen is gehouden om de werkmethode van de natuurlijke alliantie te testen en te bezien in hoeverre deze een impuls kan geven aan de visie op de Ugchelse beken. Vanuit deze ervaring is gesproken over kansen op opschaling en doorwerking.

Procesinsteek

In de sessie hebben de betrokken deskundigen van de gemeente voor het eerst (??) samen als groep ontworpen en gebrainstormd, in plaats van het werken met schriftelijke aanbevelingen en consultaties. Dit is goed bevallen, gezien enkele reflecties in het nagesprek:

- "Dit had in het begin van het proces moeten, moet normaal in proces worden"
- "Dit gebeurt in 2 uurtjes!"
- "Dit is effectief en creatief"

Dit werd bevorderd doordat de deskundigen bij hun pitches gebruikt maken van twee kaarten: structuurdragers en kwetsbaarheden. Ze belichten elke andere aspecten van dezelfde kaart, waardoor de samenhang in een keer duidelijk werd.

Voorstel 1: Werkwijze integreren in andere (welke ??) planprocessen.

Inhoud

De sessie heeft nieuwe inzichten opgeleverd, die in de watervisie verwerkt kunnen worden. **PM Theo** o.a. Schoolbeek onderdoor.

Voorstel 2: Suggesties opnemen in huidige visie. Ter overleg: maken van kortere versie van rapport (max 8 A4), huidig rapport uitwerken tot achtergronddocument.

Hulpmiddelen

De kaart structuurdragers en de kwetsbaarhedenkaart selecteren de belangrijkste info aan het begin van een planproces. Ze zijn nu als schetskaart gemaakt voor deze sessie. De gemeente experimenteert met gebiedsspecifiek versies van het gidsmodel stuwwal.

Voorstel 3: Het is gewenst om ze zorgvuldig te maken op niveau van heel Apeldoorn (of op stadsdeelniveau), zodat ze bij nieuwe bekenplannen als uitgangspunt kunnen dienen.

Voorstel 4: Het is mogelijk om gekozen onderdelen van het gidsmodel stuwwal toe te voegen aan het gebiedsspecifieke model van de gemeente.

Doorwerking

De komende tijd worden visies opgesteld voor de andere Apeldoornse beken. Men overweegt om het Apeldoornse waterplan te herzien.

Voorstel 5: Werkwijze hanteren bij andere beekvisies en bij herziening van het Apeldoornse waterplan.